

Henrich Wederkinch Tetens' prædiken 2. pinsedag

Taler

Henrich Wederkinch Tetens
Præst

Dato

18. juni 1848

Sted

Store Brøndum Kirke

Omstændigheder**Prædikentekst**

Johannesevangeliet, kapitel 3, vers 16-21

1 **At den sande Christen er den bedste Borger.**

Evang. Joh. 3, 16-21.

5

"Eia, min Sjel, vær frisk og bold,
Glæd dig i Christ, din Herre;
Thi Døden, som var Syndens Sold,

10 Dig nu skal frelse være!

Straf var den før,

Nu er den Dør

Til Himlens lyse Rige;

Nu er din Død

15 En Søvn saa sød,

Al Sorg med den maa vige."

Det forekommer mig, som om der i vore Dage tales alt for lidet om Gud, som om Menneskene meente, at Alt nok kunde afgjøres uden ham. Nu skal Hjælpen
20 komme fra Vesten, nu fra Østen; hvorfor ikke fra Himlen? Den Mægtigste bliver dog den Mægtigste, og det er jo deilige og trøstefulde Ord, der udstrømme fra den hellige Sangers Læber, naar han synger: "Nu veed jeg, at Herren frelser sin Salvede, han bønholder ham fra sin hellige Himmel, med megen Kraft frelser hans høire Haand. Disse forlade sig paa Vogne og disse paa Heste; men vi ville
25 rose os af Herrens, vor Guds Navn. De synke i Knæ og falde, men vi staae og holde os opreiste. O Herre, frels Kongen! — ja han vil bønholde os, naar vi raabe til ham." — Han vil bønholde os, naar vi raabe til han, — nu, hvorfor raabe vi da

ikke til ham, som kan og vil bønne? Hvorfor samles vi ikke i hans Templer?
30 hvorfor ydmyge vi os ikke for ham og skænke ham vore Hjerter, i Navnet over
alle Navne, i Jesu Navn? Der maa være en Mangel hos os, en stor Mangel,
Mangel paa Tro og Kjærlighed til Gud og den, som han udsendte, Jesus
Christus. Og denne Mangel, kan den ikke oversees; er det ikke ligegyldigt for et
Land, hvad dets Indbyggere troe eller ikke troe? Nei, jeg holder fast ved den
35 Viser Ord: "Ved de Oprigtiges Velsignelse opføres Staden; men ved de
Ugudeliges Mund nedbrydes den." Er Christendom noget ganske Andet, end
een Religion af de mange; dreier Liv og Død, Himmel og Helvede, sig om dens
Antagelse eller Forkastelse: da staaer det fast,

40

At Den sande Christen er den bedste Borger, og denne evige, urokkelige
Sandhed ville vi idag nærmere betragte.

Den sande Christen, mærk dog dette, er den bedste Borger; men ingenlunde
45 Enhver, som er døbt, confirmeret og gaaer til Herrens bord, da var jo Landet
fuldt, som det ikke er, af de bedste Borgere. Der hører mere til at være Christen
end alene Dragten; indenfor Dragten, det er Hovedsagen, maa slaae et Hjerter,
hvori Noget findes, der ikke findes hos Alle, Guds Aand, som har bygget sig et
Tempel, hvor Lyset brænder, der brændte fra Evighed, og Lyset skinner, der
50 skinnede fra Evighed. Men dette brændende Lys har du Lov til at kalde
Kjærlighed; thi den er en Gnist af ham, som boer i Lyset og er Kærligheden selv,
meddeelt dem, som troe paa hans eenbaarne Søns Navn. Lad os altsaa standse
ved Kærligheden i Christo, dette Christendommens hellige Tegn og
Skjoldmærke! Lad os tænke os den, som den er, langmodig og velvillig, uden
55 Nid, uden Fremfusenhed, som den, der gjør intet Usømmeligt, søger ikke sit
Eget, forbittrer ikke, bærer ikke Nag! Lad os tænke os som den, der hellere vil
give end tage, der bringer de største Offere og mener. Intet at have bragt, gjør de
største Anstrengelser og siger: Den som planter og den som vander er Intet, Gud
alene giver Værten! — Hvad mener du, skulde et saadant Menneske, besjelet af
60 en saadan Aand, ikke være den bedste Borger? — See paa Blomsten, der trives i
Mørket, hvor kummerligt den udvikler sig! See paa Blomsten, der indsuger
Solens Straaler, hvor herligt den udfolder sig! — Hvad vil du være? Jeg vil være
Blomsten, der staaer i Lyset; jeg vil optage i Jesu Navn min Skabers og Frelsers
Kjærlighed i mig. For dette Land, hvor min Vugge stod, i hvis Skjød mine
65 Forfædre hvile, vil jeg opoffre Alt. Dets Liv er mit Liv, dets Død er min Død.
Beregn saa meget som du vil, du kolde, du egennyttige Verdensbarn, Tiden og

dens Gang! Overvei, førend du udstrækker Haanden og rører Foden og aabner dine Læber, om der ogsaa er Vinding derved, jordisk Vinding — jeg regner paa
70 Evigheden, jeg siger: Uden Kærlighed skal Ingen see Gud, og fuld af denne Frelse indvier jeg dig, du elskede Fødeland! mine Dage og Kræfter.

75 Det brændende Lys, som Faderens og Sønnens Aand antænder i den ægte Christens Hjerter, er Kærlighedens, det skinnende Lys er Sandhedens; men Sandhed og Kærlighed kunne ikke adskilles, ligesaa lidt som Varmen og Skinnet i det samme Lys; de leve og døe med hinanden, som ægte nordiske Fostbrødre. Er du en Christen, da er Sandhed dig Alt, den søger du efter, den elsker du, hvor
80 du finder den afpræget i Livet; thi den er et Guddomspræg i Støvet. Den levende Sandhed er jo ham, som siger: Jeg er Veien og Sandheden og Livet; der kommer Ingen til Faderen uden ved mig. Og denne Sandhed, den frigjør dig fra Syndens Trældom indeni dig og fra Verdens Trældom udenfor dig. I Skinnet af den elsker du Alt, som er reent, ærbart, elskeligt; i Skinnet af den hader du Mørket
85 og alt dets Væsen og alle dets Gjerninger. Og maa en Saadan da ikke være den bedste Borger? — Jeg tænker nu paa de mange Ulykkelige i mit Fædreland, der staae som Oprørere med Sværdet i Haanden imod deres Konge og Herre, paa hvilke Guds Ord engang skulle opfyldes: "Enhver, som stjæler, skal, efter hvad staaer skrevet her, udryddes, og hver Meeneder skal, efter hvad staaer skrevet
90 der, udryddes. Jeg lod forbandelsen udgaae, siger Herren Zebaoth, at den skal drage ind i Tyvens Huus og i dens Huus, som sværger falskeligen ved mit Navn, og den skal blive midt i hans Huus og fortære det, baade dets Træ og dets Straa" — hvad om Disse havde været Sandheden troe, da havde det ikke hedt i Himlen: Din Broders Blods Røst raaber til mig af Jorden, og nu er du forbandet, ustadig
95 og flygtig skal du være paa Jorden! — Ak, det Land staaer det ilde med, hvor der lefles med Eden, hvor Troskab er et Mundsveir og Redeligheden tigger sig frem og finder ingen Huusly. Det Land staaer det ilde med, det vakler i sine Grundvolde, hvor Løgnen pynter sig og opstiller Ødelæggerens Vederstyggelighed i det Hellige. Men hvad er Eed, hvad Tro og Love uden
100 Gudsfrygt? Og hvor kan Gudsfrygten findes renere og tra[?]igere end just hos den Christne, der, fyldt af Sandhedens hellige Aand, ved dens Lys og Kraft, indretter og fuldender sin Gang herved! O mit Fædreland, at du ret havde mange sande Christne inden dine Enemærker! — at det stod klart for dig, at ved Gudsfrygt staaer et Folt, men uden Gudsfrygt falder det! — Et hedensk Folk
105 øvede sine Børn i at skyde med Bue og tale Sandhed; øv du ogsaa dine Børn i

Vaabens Brug, i at tale Sandhed, øve Sandhed; elske Sandheden indtil Døden; men den Sandhed, hvorum vi her tale, er ikke en hedensk, men en christelig, og den lyder saaledes: Det er det evige Liv at kjende dig, du eneste sande Gud, og ham, som du udsendte, Jesum Christum. Kjend denne Gud, elsk ham! — da bliver dit Liv indviet Sandheden, og som Himlen bøier sig over Jorden, saaledes vil ogsaa Gud bøie sig over dig og velsigne Dig.

Den sande Christen er den bedste Borger. Guds Aand har tændt et Lys i hans Indre, derfra udstraaler Kjærlighed og Sandhed; men Lyset skinner videre end over dette Spand af Dage, det gaaer ud over Gravene og giver et Skyggerids af den tilkommende Salighed, imedens Røsten lyder: Jeg er Opstandelsen og Livet, hvo som troer paa mig, om han end dør, skal han dog leve. Og her tale vi da om det christelige Haab. Og med dette Haab lad os tænke os den sande Christen i Krigerrækkerne imod Fædrelandets Fjender. Der staaer han, for hvem Døden er en Vinding og det at være hos Christum er meget bedre, der med Glæde forlader denne Støvhytte for at drage ind i den evige Stad, hvor Harperne klinge og Chorene bruse til den Eviges Priis. Der staaer han, som Brudgommen, der venter sin Brud, og lytter smilende til Kuglernes Piben, om Timen ikke alt nu skulde være kommen. Der staaer han, som den, "der alene kan falde, men ikke vige", med det funklende Øie, det bankende Hjerte, fuldt af Kjærlighed til Gud og Fædrelandet. Hvad? er ikke en saadan Modstander en frygtelig Modstander, der troer, at Gud staaer ved hans Side, at for denne Gud er Intet umuligt, og som derfor gaaer i Kampen som til en Leg? — Sandelig, det er umuligt, at nogenfomhelst anden Kriger kan sammenlignes med den sande christelige Kriger; han bliver stedse den troeste, ædleste og bedste. Derfor, mit Fødeland, glem ikke Bønnen i Kampens Dage, glem ikke at ydmyge dig for din Gud! Det Sværd bider skarpt, hvor Herren fører Armen; den Kugle rammer sikkert, der ligesom er indviet i den Treeniges Navn. Lad fra dine Leire ei alene høres krigerske Sange, men ogsaa Psalmens alvorsfulde, høitidelige Toner! Lad dine Fiender sige: Dette Folk er et Guds Folk; hvad hjælper det at kjæmpe imod det! O, Hærskarernes Herre! velsign vort elskede Land, og før det igjennem Strid og Kamp til Lys, til Fred og Ære! Amen!

Kilde

Syv korte christelig-fædrelandske Prædikener, holdne under Krigen. Aalborg: i Commission i M. M. Schultz's Bog og Papirhandel, 1848. Digitalisering: Det Kgl. Bibliotek

Kildetype

Dokumentation i bogværk

Tags

2. pinsedag, Den Første Slesvigske Krig 1848-1851, Første tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 1800-tallet

150

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/henrich-wederkinch-tetens-praediken-2-pinsedag>

155

160

165

170

175

180